O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI
PSIXOLOGIYA VA IJTIMOIY-SIYOSIY FANLAR FAKULTETI

Ro'yxatga olindi: № БД-60310100 2024 yil "10" 03		**"TASDIQLAYMAN"** SamDU rektori: __________ R.I.Xalmuradov 2024 yil "__" ________

Siyosiy konfliktologiya
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	300 000 – Ijtimoiyfanlar, jurnalistikavaaxborot
Ta'lim sohasi:	310 000 - Ijtimoiyvaxulqatvorgamansubfanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60310100- Siyosatshunoslik

Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi 300 talik ro'yxatga kiruvchi **George Washington University, Washington D.C., 32 (75.8)** ta'lim dasturi asosida tayyorlandi.
https://gspm.gwu.edu/sites/g/files/zaxdzs5061/files/downloads/PMGT%206401.010%20Fundamentals%20of%20Political%20Mgt%20-%20Cornfield.pdf

Samarqand 2024

Fan/modul kodi SIK1706	O'quv yili 2027-2028	Semestr 7	ECTS – Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy fan	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4 soat

	Fan nomi	Auditoria mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami:
1.	Siyosiy konfliktologiya	78	102	180

II Fanning maqsadi (FM)	
2	**Fanning mazmuni** Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga siyosiy konfliktologiya bo'yicha bilimlarning nazariy asoslarini, konfliktologiyaning asosiy lushunchalari va kategoriyalarini, konfliktologiya borasidagi tahliliy va texnologik bilimlarni shakllantirish orqali nlarni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat. Fanning vazifasi - konfliktlarni tizimlashtirish, bashorat qilish va oldini olish, ziddiyatli vaziyatlarni tanqidiy baholash qobiliyatini, konfliktlarni bartaraf etish uchun konstruktiv yechimlarni birgalikda ishlab chiqishga va uning asosiy xarakteristikasi bo'lgan umumiy professional konfliktologik kompetensiyani shakllantirishga va maz.knr kompetensiyani o'quv va amaliy siyosiy faoliyatda qo'llash ko'nikma va malakalarini egallashga qaratilgan.
Fan mazmuni	
II. Asosiynazariyqism (ma'ruzamashg'ulotlari)	
II.IFantarkibigaquyidagimavzularkiradi:	
7-semistr Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M38)	
M1	**Siyosiy konfliktologiya fanining predmeti, ob'ekti, maqsad va vazifalari. Konflikt ilmij tahlil predmeti sifatida.** Konflikt tushunchasi va lining mohiyati. Konfliktning roli va tabiati haqidagi g'oyalarning paydo bo'lishi va rivojlanishi: asosiy nazariy paradigmalar. Konfliktli tadqiqotlarning xususiyatlari, tipologiyasi, darajalari. Konfliktning tadqiqol predmeti sifatidagi o'ziga xos xususiyatlari. Siyosiy konfliktologiya fan sifatida. Siyosiy konfliktologiyaning mazmuni, ob'ekti, predmeti va funksiyalari. Jamiyat taraqqiyotida siyosiy konfliktologiyaning o'rni, maqsad va vazifalari.
M2	**Konfliktlar borasidagi g'oyalar va nazariyalarning paydo bo'lishi va rivojlanishi.** Ijtimoiy-siyosiy tafakkur tarixida urush va tinchlik masalalari. Antik va o'rta asrlarda konflikt va konsensus tushunchasi. Yangi va Yevropa ma'rifatparvarlari davrida konfliktologik tushunchalar. XVII-XVIII asrlarda Yevropa siyosiy - huquqiy tafakkuri va xalqaro konfliktlarni o'rganish. XIX va XX asr boshlarida konfliktologik g'oyalarning rivojlanishi. XX asrning ikkinchi yarmida ijtimoiy konflikt nazariyasining rivojlanishi.
M3	**Konfliktologiyadagi asosiy nazariy yondashuvlar.** Konfliktologik g'oyalar shakllanishining obektiv shart-sharoitlari. Konflikt borasidagi ilmiy qarashlar evolyutsiyasi. Konfliktning ijtimoiy-psixologik nazariyalari. Konfliktning ijtimoiy-tuzilmaviy nazariyalari. Konfliktlarning ijtimoiy-tarkibiy va siyosiy-madaniy omillarining o'zaro bog'liqligi. Dinamik nazariyalar: konflikt interfaol jarayon sifatida. Amaliy bilimlar konfliktologik fikrlarning manbai sifatida. Mahalliy va xorijiy konfliktologiyaning umumiy xususiyatlari. Ijtimoiy konfliktlar haqidagi bilimlar evolyutsiyasi.Chet el psixologiyasida va sotsiologiyasida konflikt muammosi. Xorijiy siyosiy fanlarda konflikt nazariyalari.
M4	**Nizolarni tadqiq etishning metodologik asoslari.** Konfliktlarni tadqiq etishning metodologik tamoyillari. Konfliktlarni o'rganishning tizimli yondashuvi. Konfliktni tasvirlashning universal konseptual sxemasi. Konfliktlar tahlilining bosqichlari. Konfliktologik tadqiqotlar dasturi. Siyosiy konfliktning tadqiqot predmeti sifatida o'ziga xosligi. Konfliktlarni tadqiq qilishning vaziyatiy usuli, uning umumiy xususiyatlari. Guruhlararo konfliktlarni tadqiq qilish usullari. Guruhlararo konfliktlarni o'rganishning sifat usullari.
M5	**Konfliktning tuzilishi va funksiyalari.** Konfliktning ob'ektiv komponentlari. Konfliktning psixologik komponentlari. Konfliktli vaziyatni idrok etish xusus iyatlari. Konflikt funksiyalarining ikkiyoqlama tabiati. Konfliktlarning asosiy ishtirokchilarga ta'siri. Konfliktlarning ijtimoiy muhitga ta'siri.
M6	**Konflikt murakkab vaziyatlarning bir turi sifatida. Konfliktlarning namoyon bo'lish da rajalari va tipologiyasi.** Inson hayotidagi murakkab vaziyatlar. Qiyin vaziyatlarda inson xulq- atvorining namoyon bo'lishi. Konfliktlarga chidamlilik psixologik va ijtimoiy bardoshlilik va barqarorlikning bir turi sifatida. Konfliktologiyada tasniflash muammosi. Konfliktlarni tasniflashning asosiy turlari. Konflikt ijtimoiy hayot hodisasi sifatida.
M7	**Ijtimoiy konflikt tushunchasi va mohiyatini aniqlash. Konfliktlar kelib chiqishining sabablari.** Ijtimoiy konflikt tushunchasi va mohiyatining ta'rifi. Ijtimoiy konfliktning tuzilishi. Mojaroning qarama-qarshi tomonlari. Konfliktning ob'ekti va predmeti. Ijtimoiy konfliktlarning asosiy turlari. Ijtimoiy konfliktning funksiyalari. Ijtimoiy konflikt jarayon sifatida va uning rivojlanish bosqichlari.Ijtimoiy konfliktning tuzilishi. Konfliktlar kelib chiqishining ob'ektiv omillari. Konfliktlarning tashkiliy-boshqaruv sabablari. Konfliktlarning ijtimoiy-siyosiy va psixologik sabablari. Konfliktlar kelib chiqishining shaxsi bilan bog'liq sabablari.
M8	**Jamiyatning turli quyi-tizimidagi konfliktlar. Konfliktlar dinamikasi.** Ichki shaxsiy konfliktlar. Shaxslararo konfliktlar. Guruh va konflikt. Tashkilotdagi konfliktlar. Ijlimoiy-mehnat va ijtimoiy-iqtisodiy konfliktlar. Huquqiy konfliktlar. Konflikt rivojlanishidagi asosiy davr va bosqichlari. Konfliktning avj olishi. Har xil turdagi konfliktlar dinamikasi.
M9	**Siyosiy konflikt tushunchasi va mohiyati.** Siyosiy konflikt tushunchasi va mohiyati. Siyosiy konfliktning xususiyatlari. Siyosiy' konfliktlarning tipologiyasi. Siyosiy manfaatlar to'qnashuvi. Siyosiy madaniyatlar to'qnashuvi. Siyosiy qaror qabul qilish jarayonida lobbizm va bosim guruhlari. Siyosiy konfliktlarning paydo bo'lish sabablari.
M10	**Siyosiy konfliktning tuzilishi va uning dinamikasi.** Siyosiy konflikt tuzilishining asosiy element lari. Siyosiy mojaro ishtirokchilari. Siyosiy konflikt sub'ektlari. Siyosiy konflikt sub'ektlarining xususiyatlari. Yetakchining siyosiy konflikt tarkibidagi o'rni va roli. Siyosiy mojaro ishtirokchilari. Siyosiy konfliktlarda jabrlanuvchining roli. Siyosiy konfliktlarning ob'ekti va predmeti. Siyosiy ziddiyatlaming rivojlanish muhiti. Konfliktning umimiy dinamikasini aniqlash. Qarama-qarshilikning paydo bo'lishi va ziddiyatli vaziyatning shakllanishi. Ziddiyatli hodisaning funksiyalari. Konfliktning rivojlanishi (eskalatsiyasi). Ziddiyatlarni

	muvozanatlash va nizolarni xal qilish. Konfliktdan keyingi bosqich.
M11	**Siyosiy konfliktlar, uning namoyon bo'lish shakllari.** Siyosiy keskinlik tushunchasi. Siyosiy zo'riqishning paydo bo'lish sabablari. Ijtimoiy (siyosiy) keskinlik dinamikasi. Siyosiy keskinlik dinamikasiga ta'sir ko.'rsatuvchi shartlar va omillar hamda ularning namoyon bo'lish shakllari. Ijtimoiy (siyosiy) keskinlikni o'lchash usullari. Ijtimoiy keskinlik va ziddiyat dinamikasining o'zaro bog'liqligi. Siyosiy kurasb shakllarining xilma-xilligi. Urush siyosiy konflikt shakli sifatida. Inqilob siyosiy konflikt shakli sifatida. Siyosiy konflikt shakllarining siyosiy rejim turiga bog'liqligi.
M12	**Siyosiy konfliktda zo'ravonlik va terrorizm.** Zo'ravonlik tushunchasi va tipologiyasi. Zo'ravonlik va tajovuzning tabiati. Zo'ravonlikning maqsadi va motivlari. Zo'ravonlikni cheklash usullari. Globallashuv sharoitida zo'ravonlik. Terrorizmning mohiyati va tipologiyasi. Terrorizmga qarshi kurashdagi muammolar va qiyinchiliklar. Radikal mafkuraviy konsepsiyalar va siyosiy ekstremizm.
M13	**Siyosiy konfliktlarning diniy omili. Etnosiyosiy konfliktlar.** Din ijtimoiy institut sifatida. Siyosat va din. Zamonaviy dunyoda diniy konfliktlar. Etnosiyosiy konfliktlarning tabiati. «etnosiyosiy konflikt», «millatlararo mojarolar», «etnohududiy mojarolar >> tushunchalari. Etnosiyosiy nazariya doirasida konfliktlarni o'rganish (M.Gekter. T.Neyrn, J.Rotshild) Etnosiyosiy safarbarlik etnosiyosiy konfliktlarning paydo bo'lishi va rivojlanishi omili sifatida. Etnosiyosiy nizolarni xal qilish xususiyatlari.
M14	**Xalqaro konfliktlarning mohiyati va tipologiyasi.** Xalqaro konfliktlarning tabiati. Xalqaro munosabatlar tizimida xalqaro konfliktlar. Xalqaro konfliktlarning tasnifi. Xalqaro konfliktning tuzilishi Xalqaro konfliktlarni tadqiq etishning asosiy yondashuvlari. «Strategic Studies», «Conflict Studies», «Peace Research». Xalqaro konfliktning rivojlanish bosqichlari. A.Rappoport asarlarida urush va tinchlik muammolari. Inqiroz xalqaro konfliktlar rivojlanishining alohida shakli sifatida. Global, mintaqaviy, mahalliy konfliktlar. Xalqaro munosabatlarda qurolli to'qnashuv va urush. Xalqaro xavfsizlik. Mintaqaviy xavfsizlik, mintaqaviy xavfsizlik institutlari va ularning samaradorligi. Xalqaro hamjamiyat va nizolarni hal qilish. Qurolli konfliktlarning xalqaro huquqi. Tinchlikni saqlash operatsiyalari. Konfliktli vaziyatlarga xalqaro hamjamiyat aralashuvining imkoniyatlari va chegaralari.
M15	**Buyuk davlatlar o'rtasidagi konfliktlarning xususiyatlari.** Buyuk davlatlar o'rtasidagi konfliktlarning xususiyatlarini muhokama qilish zarurati. Jahon siyosatining yetakchi o'yinchilari o'rtasidagi qarama-qarshiliklar xalqaro maydondagi o'zaro munosabatlarning mazmuni va shakllarini ko'p jihatdan belgilab berdi va belgilamoqda. Xalqaro munosabatlar sohasidagi tadqiqotlar buyuk davlatlarning xalqaro maydondagi xatti-harakatlarining turli jihatlariga bag'ishlangan.Buyuk davlatlarga tegishli bo'lgan yadro qurollarining mavjudligi.Bu davlatlar o'rtasidagi konfliktlarning qonuniyatlarini o'rganish. Klassik xalqaro munosabatlarga oid ishlar (G. Morgentau, R. Aron, Charlz V. Kigli va Eugene R. Wittkopf, M. Govard va boshqalar).
M16	**Uchinchi dunyo mamlakatlaridagi mojarolarning xususiyatlari.** Ikkinchi jahon urushidan keyin uchinchi dunyo mamlakatlaridagi mojarolarning xususiyatlari. Asimmetrik konflikt nazariyasi. Rivojlanayotgan mamlakatlardagi konfliktlarning dinamikasi va xususiyatlariga ta'sir qiluvchi omillar. Uchinchi dunyo davlatlarining iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy rivojlanish darajasi. Sovuq urush va urushdan keying) dunyoning Sharq va G'arb o'rtasidagi asosiy mojarosini bartaraf etish masalasi. Davlatning markaziy hokimiyat organi sifatida mamlakat hududi va aholisini samarali boshqarish uchun yaratilgan kontseptsiyasi. Dunyoning ushbu qismidagi ko'plab

	davlatlar uchun unchalik foydali emasligi masalasi. Xalqaro munosabatlarning dominant paradigmalari - ■' siyosiy realizm. neorealizm va struklura nazariyalari - bu mintaqadagi voqealami tahlil qilish.
M17	**Zamonaviy dunyoda milliy va xalqaro havfsizlik muammolari.** Milliy xavfsizlik: asosiy konseptual yondashuvlar. Milliy xavfsizlik siyosatining mazmuni: asosiy turlari. amalga oshirish sohalari, tahdid va muammo manbalari. Davlat milliy xavfsizlik siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish mexanizmlari. Majburlash siyosati xalqaro tinchlik va xavfsizlikni I ta'minlash vositasi sifatida.
M18	**Xalqaro havfsizlik va uni ta'minlash mexanizmlari.** Xalqaro xavfsizlikning konseptual o'lchovlari. Xalqaro xavfsizlikni ' ta'minlash mexanizmlari: qiyosiy-tarixiy tahlil. Birlashgan Millatlar Tashkiloti xalqaro xavfsizlik va tinchlikni saqlash muassasasi sifatida.
M19	**Global havfsizlikni ta'minlashdagi yangi muammolar: Axborotasri mojarolari.** Zamonaviy dunyoda havfsizlikka «simmetrik»va «assimetrik» tahdidlar. Axborot asridagi harbiy-siyosiy konfliktlarning yangi turlari. Tahdidlarning yangi turlariga qarshi kurash strategiyasi: umumiy tasavvurlar.
VII. Mashg'ulotlar shakli: Seminar mashg'uloti 7-semestr.siyosiy konsultang VI. (40)	
S1	Siyosiy konfliktologiya fanining predmeti, ob'ekti, maqsad va vazifalari. Konflikt ilmiy tahlil predmeti sifatida.
S2	Konfliktlar borasidagi g'oyalar va nazariyalarning paydo bo'lishi va rivojlanishi.
S3	Konfliktologiyadagi asosiy nazariy yondashuvlar
S4	Nizolarni tadqiq etishning metodologik asoslari.
S5	Konfliktning tuzilishi va funksiyalari.
S6	Konflikt murakkab vaziyatlarning bir turi sifatida. Konfliktlarning namoyon bo'lish darajalari vatipologiyasi.
S7	Ijtimoiy konflikt tushunchasi va mohiyatini aniqlash. Konfliktlar kelib chiqishining sababiari.
S8	Siyosiy konflikt tushunchasi va mohiyali dinamikasi
S9	Siyosiy konfliktlar, uning namoyon bo'lish shakllari
S10	Siyosiy konfliktda zo'ravonlik va terrorizm
S11	Siyosiy konfliktlarning diniy omili. Etnosiyosiy konfliktlar.
S12	Siyosiy konflikt tushunchasi va mohiyali.
S13	Xalqaro konfliktlarning mohiyati va tipologiyasi.
S4	Buyuk davlatlar o'rtasidagi konfliktlarning xususiyatlari.
S15	Uchinchi dunyo mamlakatlaridagi mojarolarning xususiyatlari.
S16	Zamonaviy dunyoda milliy va xalqaro havfsizlik muammolari
S17	Xalqaro havfsizlik va uni ta'minlash mexanizmlari.
S18	Global havfsiz.likni ta'minlashdagi yangi muammolar: axborot asri mojarolari.
S19	Siyosiy konfliktlarni oldini olish. bartaraf qilish va tartibga solish yo'llari.
S20	Konsensus va siyosiy barqarorlik.

Mustaqil ta'limni bajarish bo'yicha talablar:
"Siyosiy konfliktologiya" fani bo'yicha mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular vamustaqil ishlarning kalendar tematik rejasi

№	Mavzu nomi
1	Siyosiy konfliktologiyaning nazariy-metodologik asoslari.

2	XX asr boshlarida paydo bo'lgan konflikt nazariyalarini o‘rganish zarurati.
3	Siyosiy konflikt ijtimoiy hodisa sifatida.
4	Globallashuv jarayonida konfliktli hodisa va pretsedentlarni tadqiq | etishning zarurati.
5	Konfliktning tuzilishi va rivojlanish jarayoni.
6	Konfliktlarni tahlil, diagnostika va bashorat qilish.
7	Zamonaviy jamiyatlarda konfliktni keltirib chiqaruvchi omillar.
8	Siyosiy institutlar ichki siyosiy konfliktlar va inqirozlarning omillari i sifatida.
9	Etnosiyosiy va diniy konfliktlar va ularning jamiyat barqaror taraqqiyotiga ta’siri.
10	Konsensus va murosa siyosiy barqarorlik omili sifatida.
11	Siyosiy tanglik dinamikasi va namoyon bo‘lish shakllariga ta’sir etuvchi shart-sharoitlar va omillar.
12	Siyosiy ekstremizm va terrorizm.
13	Terrorizm XXI asrdagi havfsizlikka tahdid soluvchi asosiy muammo sifatida.
14	Etnosiyosiy konfliktlarni hududiy menejmenti.
15	Konfliktlarni hal qilishning asosiy bosqichlari.
16	Muzokaralar konfliktni bartaraf etishning universal usuli sifatida.
17	Muzokaralar jarayonida sheriklar xulq-atvorining modellari.
18	Tabiiy resurslar uchun kurash-zamonamizning konfliktogen omili sifatida.
19	Zamonaviy dunyoda tashqi siyosiy konfliktlar va ularning mamlakat havfsizligiga tahdidi.
20	Konfliktlarni xal qilish jarayonidagi muzokaralar psixologiyasi.
21	Siyosiy qarorlarni qabul qilishda iobbizm va bosim guruhi.
22	Konfliktlarni hal qilishning asosiy bosqichlari.
23	Siyosiy nizolarni hal qilish strategiyalari va uslublari.
24	Nizolarni konstruktiv hal qilish shartlari vaomillari.
25	Siyosiy mojaroni tartibga solishda "uchinchi tomon" ning ishtiroki tushunchasi va shakllariio. Vositachining asosiy vazifalari.
26	Muzokaralar jarayoni siyosiy mojaroni hal qilish usuli sifatida.
27	Xalqaro konfliktlar tushunchasi va tasnifi.
28	Inqirozli vaziyatlarning oldini olish va tartibga solish xususiyatlari va davlatlararo nizolar.
29	Davlatlararo mojarolarda kuchning roli. Qurolli kuchlardan foydalanish va sanktsiyalarni qo'llash.
30	Siyosiy konfliktlarda "Bir tomonlama harakat" strategiyasi tushunchasi va xususiyatlari.
31	Siyosiy konfliktlarda "Ikki tomonlama harakat strategiyasini amalga oshirishning o'ziga xosligi.
32	Siyosiy konfliktlarni hal qilishda kuch va tinchlik usullarining nisbati.
33	Siyosiy mojaroni hal qilishning linch yo'lini tanlash sabablari vaomillari.
34	Harbiy-siyosiy mojaroning mohiyati va mazmuni.
35	Siyosiy mojaroni hal qilishning asosiy printsiplari va bosqichlari.
36	Siyosiy mojarolarni hal qilishda hisob-kitob, ogohiantirish va tartibga I solishning nisbati.
37	Siyosiy mojarolarning oldini olish tushunchasi va xususiyatlari.
38	Siyosiy nizolarni hal qilish tushunchasi va xususiyatlari. Siyosiy nizolarni boshqarish va tartibga solish tushunchalarining o'zaro bogjiqligi.
39	Siyosiy mojarolami boshqarish tushunchasi va asosiy printsiplari.
40	Siyosiy mojarolarning oldini olish tushunchasi va xususiyatlari.
41	Siyosiy nizolarni hal qilish tushunchasi va xususiyatlari.
42	Siyosiy mojarolami boshqarish tushunchasi va asosiy printsiplari.
43	Vayronkor siyosiy konfliktlarni oldini olish bo'yicha faoliyatning asosiy yondashuvlari va shakllari.
44	Siyosiy mojarolaming oldini olish vositalari va usullari.
45	Arbitraj vahakamlik sudi siyosiy konfliktlarni tartibga solish vositalari.

Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

“Siyosiy konfliktologiya”fani bo‘yicha mustaqil ta’lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko‘nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiyaning mazmuni, mohiyati, tasnifini, uning rivojlanishi, nazariyalari bir-biri bilan bog'liq jihatlar to’g’risida tasavvurga ega bo'lishi; siyosiy madaniyatning xulq-atvor jihati: shakllari va stereotiplar, siyosiy mafkura hokimiyat munosabatlarini aks ettiruvchi omil ekanligini, liberalizm va neoliberalizm, konservatizm va neokonservatizm, sotsial demokratiyaga doir xususiyatlarni bilishi va ulardan foydalana olishi; rivojlangan mamlakatlar

siyosiy madaniyati, mafkurasini siyosiy tahlil qila oladi, hokimiyat va davlatning kelib chiqishi, antropologiyasi haqidagi bilimlar asosida mushohada yurita olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.Ushbu mavzu haqida keyingi tadqiqotlar olib borgan ekspeditsiya faoliyati ham keng ma’lumotlar berib ular haqida ham o‘quvchilar bilim ko‘nikmasiga ega bo‘ladi. Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib borishadi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri to‘g‘risida talabalar qay tarzda o‘zlashtirish, bilim ko‘nikmasiga ega bo‘lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3.	**V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba: - **“Siyosiy konfliktologiya”** fanidan talabalar, ushbu davrda tarixiy tadqiqotlar ko‘lami, davrning o‘z dolzarb muammosini tadqiqotlarning metodologik asoslari haqida ***tasavvur va bilimga ega bo‘lishi;*** - Talaba **“Siyosiy konfliktologiya”** fanining alohida fan sifatida mavqyeiga ega bo‘lishi, o‘rganilayotgan davr va bugungi kun tarix fanining dolzarb muammolarini to‘g‘ri talqin qilish ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishikerak***. - Talaba o‘zlashtirayotgan fan bo‘yicha egallagan bilimlarini tahlil qilish to‘plangan tarixiy tajribani ilmiy va pedagogik amaliyotda samarali qo‘llash ***malakalariga ega bo‘lishikerak***.
4.	**VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:** • ma’ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • *munozara,* • *o‘z-o‘zini nazorat.* • “Aqliy hujum”, • “Muammo”; • Krossvord • Annogrammalar • Ko‘chma dars mashg‘ulotlari
5.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘liq o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta’limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

	Asosiy adabiyotlar
A1.	Сирота Н.М. Политическая конфликтология: учебное пособие для вузов Н.М.Сирота. -2-е изд., испр. и доп. -Москва: Издательство Юрайт, 2023. -121 с.
	Туронок С. Политическая конфликтология и технологии урегулирования конфликтов. -М., Издательство: Кнорус, 2023 г. -358 с.
	Алиева Р.Р., Булуева Ш.И., Магомедова И.К. Конфликтология. I Учебное пособие. М.: Юрайт. 2019. 382 с.
	Tavsiya qilinadigan qo‘shimcha adabiyotlar
Q1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O’zbekiston strategiyasi.
Q2.	Конфликтология: учебное пособие / сост. С.Ю.Иванова, С.В.Попова.
Q3.	Конфликтология: Учеб, пособие / И. И. Леонов.
Q4.	Лопарев А.В. Конфликтология: учебник для среднего профессионального образования / А.В. Лопарев, Д.Ю.Знаменский.
Q5.	Odilqoriyev X.T., Razzoqov D.X. Siyosatshunoslik: Darslik. –T.: O‘zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2012. –289 b.
Q6.	**Axborot manbalari**
Q7.	www.prezident.uz – O‘zbekistan Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti
A1	www.lex.uz – O‘zbekistan Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.
A2	www.natlib.uz - Alisher Navoiy nomidagi O‘zbekistan Milliy kutubxonasi
A3	www.prezident.uz – O‘zbekistan Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti
A4	www.ziyouz.uz - Fan vata’limportali.
8.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O‘quv uslubiy Kengashining 2024 yil “___” ________dagi 1-son bayonnomasi bilan ma’qullangan.
9.	**Fan/modul uchun mas’ul:** Raximova M. – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, “Falsafa va milliy g‘oya” kafedrasi dotsenti
10.	**Taqrizchilar:** - Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, “Falsafa va milliy g‘oya” kafedrasi dotsenti (ichki) M.Sattarov R.Komilov – Samarqand Davlat chet tillar instituti, F.F.d, prof.

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug‘i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta’lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma’sul ishchi guruhi:
Rais – M.Normamatova ____________

Falsafa va milliy g‘oya kafedra mudiri — **prof. A.Samadov**

Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti dekani — **prof. A.Q. Aymatov**

SamDU o‘quv ishlari bo’yicha prorektor — **prof. A.Soleev**

“Falsafa va milliy g‘oya” kafedrasida o‘tiladigan “Siyosiy konfliktologya” fanidan tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

“Siyosiy konfliktologya” fan dasturida talabalarda qadimgi dunyodan hozirgi davrgacha evolyusiyaviy tarzda rivojlanayotgan siyosat, unga doir asosiy konsepsiyalar bilan tanishtirish ochib berilgan.

Fan dasturida fanning vazifasi – jahon siyosiy fikrining paydo bo‘lishi va rivojlanishi bosqichlari ya’ni: qadimgi dunyoning turli mintaqalarida siyosiy fikrning kelib chiqishi va rivojlanishi; o‘rta asrlar va uyg‘onish davridagi siyosiy tafakkur rivojlanishining asosiy yo‘nalishlarini, buyuk mutafakkirlarning qarashlarini yoritish; yangi zamondagi siyosiy ta’limotlarning ijtimoiy hodisalarni bilishdagi o‘rni, roli va ahamiyatini tushuntirish; eng yangi zamondagi siyosiy qarashlar, maktablar qaror topishi va rivojlanishining asosiy yo‘nalishlari, ularning o‘ziga xos xususiyatlarini ochib berilgan.

Talabalarning istiqbolda davlat va siyosat sohalarida tadqiqotlarni rivojlantirish va umumjahon siyosiy tamoyillarini baholay olish qobiliyatini egallashi uchun jahon siyosiy ta’limotini rivojlanishiga hissa qo‘shgan mutafakkirlarning vakillari tomonidan ishlab chiqilgan siyosatga oid nazariyalarni mustaqil ravishda tahlil etish ko‘nikmalarini shakllantirish; talabalarni fanni rivojlantirishga oid tahlil qilish va tizimli yondashuvga o‘rgatish.tafakkur tarzining ko’rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o’z-o’zini anglash va to’g’ri fikrlash mahorati, ko’nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat. Yaratilgan fan dasturi oliy ta’lim tizimida bakalavr bosqichi talabalari uchun o‘tilagan “Siyosiy ta'limotlar tarixi” fanining mazmuni va o‘tilishi tartibini, talabalar tomonidan o‘zlashtirilishi lozim bo‘lgan bilim hamda ko‘nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi.

“Siyosiy konfliktologya” fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo‘yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta’lim yo‘nalishlari talabalari uchun ta’lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

“Falsafa va milliy g‘oya” kafedrasi
dotsenti M.Sattarov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, “Falsafa va milliy g‘oya” kafedrasining “Siyosiy konfliktologya” faniga tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

“Siyosiy konfliktologya” fan dasturida talabalarda qadimgi dunyodan hozirgi davrgacha evolyusiyaviy tarzda rivojlanayotgan siyosat, unga doir asosiy konsepsiyalar bilan tanishtirish ochib berilgan.

Fan dasturida fanning vazifasi – jahon siyosiy fikrining paydo bo‘lishi va rivojlanishi bosqichlari ya’ni: qadimgi dunyoning turli mintaqalarida siyosiy fikrning kelib chiqishi va rivojlanishi; o‘rta asrlar va uyg‘onish davridagi siyosiy tafakkur rivojlanishining asosiy yo‘nalishlarini, buyuk mutafakkirlarning qarashlarini yoritish; yangi zamondagi siyosiy ta’limotlarning ijtimoiy hodisalarni bilishdagi o‘rni, roli va ahamiyatini tushuntirish; eng yangi zamondagi siyosiy qarashlar, maktablar qaror topishi va rivojlanishining asosiy yo‘nalishlari, ularning o‘ziga xos xususiyatlarini ochib berilgan.

Talabalarning istiqbolda davlat va siyosat sohalarida tadqiqotlarni rivojlantirish va umumjahon siyosiy tamoyillarini baholay olish qobiliyatini egallashi uchun jahon siyosiy ta’limotini rivojlanishiga hissa qo‘shgan mutafakkirlarning vakillari tomonidan ishlab chiqilgan siyosatga oid nazariyalarni mustaqil ravishda tahlil etish ko‘nikmalarini shakllantirish; talabalarni fanni rivojlantirishga oid tahlil qilish va tizimli yondashuvga o‘rgatish.tafakkur tarzining ko’rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o’z-o’zini anglash va to’g’ri fikrlash mahorati, ko’nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat.

“Siyosiy konfliktologya” fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo‘yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta’lim yo‘nalishlari talabalari uchun ta’lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

Samarqand davlat chet tillar instituti Gumanitar fanlar va axborot texnologiyalari kafesrasi professori v/b., falsafa fanlari

R.R. Komilo

doktori